

Sygn. akt III C 446/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2023 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, w Wydziale III Cywilnym,

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Rejonowego Grzegorz Szacoń

Protokolant: Sekretarz sądowy Agnieszka Majewska

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2023 roku, w S.,

na rozprawie,

sprawy z powództwa **(...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.**,

przeciwko pozwanemu **S. S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego S. S. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 8.484 złotych (ośmiu tysięcy czterystu osiemdziesięciu czterech złotych) wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 6.477,31 złotych (sześciu tysięcy czterystu siedemdziesięciu siedmiu złotych trzydziestu jeden groszy) od dnia 26 lutego 2020 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego S. S. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 1.240,69 złotych (tysiąc dwustu czterdziestu złotych sześćdziesięciu dziewięciu groszy), tytułem kosztów procesu – wraz z liczonymi w stosunku rocznym odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt III C 446/22

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego S. S. kwoty 8.495,99 złotych z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 7.977,31 złotych od dnia 26 lutego 2020 roku do dnia zapłaty, a także złożył wniosek o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 15 maja 2019 roku zawarł z pozwanym umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 11.500 złotych. Oprocentowanie umowne wynosiło 9,50 proc. w stosunku rocznym. Kwota odsetek umownych wyniosła 367,03 złotych. Całkowita kwota do zapłaty przez pozwanego wynosiła 11.867,03 złotych. Pozwany zobowiązany był spłacić pożyczkę w 7 miesięcznych ratach w wysokości 1.695,29 złotych, począwszy od dnia 15 czerwca 2019 roku. Pozwany spłacał pożyczkę z opóźnieniem, a od dnia 15 października 2019 roku całkowicie zaprzestał spłat.

Powód wskazał, że domaga się zapłaty kwoty 8.495,99 złotych, na którą składają się: kapitał w kwocie – 7.977,31 złotych, odsetki w kwocie 518,68 złotych na dzień 25 lutego 2020 roku naliczone od dnia 15 sierpnia 2019 roku, dalsze

odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 7.977,31 złotych od dnia 26 lutego 2020 roku do dnia zapłaty.

W dniu 21 grudnia 2020 roku Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt I Nc 2027/20).

Zarządzeniem z dnia 18 maja 2022 roku Przewodniczący ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora procesowego.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty kurator procesowy pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości, a także złożył wnioski o zasądzenie kosztów procesu. Kurator procesowy wskazał, że roszczenie nie zostało wykazane zarówno co do zasady, jak i wysokości. Zdaniem kuratora procesowego strona powodowa nie wykazała co składa się na historię zadłużenia strony pozwanej, przez co nie sposób stwierdzić czy zaistniały jakiegokolwiek przesłanki do wypowiedzenia przedmiotowej umowy. W dalszej kolejności kurator procesowy pozwanego wskazał, że strona powodowa nie wykazała, iż skutecznie wypowiedziała umowę pożyczki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. zawarł z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowę pożyczki gotówkowej o nr. (...), zgodnie z którą bank udzielił pożyczki gotówkowej na cele konsumpcyjne. Całkowita kwota pożyczki (kwota pożyczki do wypłaty) została ustalona na kwotę 10.000 złotych, kwota udzielonej pożyczki (całkowita kwota pożyczki powiększona o prowizję i składkę ubezpieczeniową) została ustalona na kwotę 11.500 złotych, czas trwania umowy został ustalony na okres od dnia 15 maja 2019 roku do dnia 15 grudnia 2019 roku, oprocentowanie pożyczki zostało ustalone na 9,50 proc. w skali roku, rzeczywista roczna stopa oprocentowania wyniosła 68,37 proc., kwota raty została ustalona na kwotę 1.695,29 złotych (ostatnia 1.695,30 złotych), liczba rat została ustalona na 7, płatnych do 15. dnia każdego miesiąca, termin pierwszej raty został ustalony na dzień 15 czerwca 2019 roku, całkowity koszt pożyczki wyniósł kwotę 1.867,04 złotych (odsetki za cały okres trwania umowy – 367,04 złotych, prowizja wyniosła kwotę 1.500 złotych), całkowita kwota do zapłaty wyniosła kwotę 11.867,04 złotych.

W przypadku spóźnienia się ze spłatą, bank był uprawniony do naliczania odsetek karnych (oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego). Odsetki karne są naliczane od kapitału pożyczki, wg zmiennej stopy procentowej, równej wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie określonych w art. 481 kodeksu cywilnego, które na dzień zawarcia umowy wynoszą 14 proc. w skali roku.

Bank był uprawniony do rozwiązania umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, w przypadku opóźnienia w spłacie co najmniej dwóch pełnych rat.

S. S. wyraził zgodę na przekazywanie z rachunku bankowego o nr. (...) na spłatę pożyczki w kwotach i terminach wynikających z umowy pożyczki na rachunek (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W..

Pożyczka została wypłacona w dniu 15 maja 2019 roku.

Dowód:

- umowa pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 15 maja 2019 roku, k. 8-11;
- zgoda na obciążanie rachunku, k. 12;
- zaświadczenie o zatrudnieniu, k. 13;
- upoważnienie, k. 14;
- harmonogram, k. 15;

- zestawienie transakcji, k. 98.

S. S. tytułem spłaty zobowiązania z udzielonej pożyczki wpłacił łącznie do banku kwotę 3.769,60 złotych. Odsetki karne wyniosły kwotę 386,56 złotych.

Dowód:

- zestawienie transakcji, k. 99-109 i k. 130-136.

Pismem z dnia 15 grudnia 2019 roku (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wezwał S. S. do zapłaty kwoty 8.277,68 złotych w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma. Wezwanie zostało nadane w dniu 18 grudnia 2019 roku.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 15 grudnia 2019 roku, k. 16;

- potwierdzenie nadania, k. 17.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W niniejszej sprawie kurator procesowy pozwanego ostatecznie zakwestionował powództwo tylko co do zasady, wskazując, iż umowa pożyczki nie została skutecznie wypowiedziana (k. 116). Kurator procesowy pozwanego kwestionował zarówno fakt skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki, jak i wysokość dochodzonego roszczenia. Sporne pozostały pozostałe kwestie podnoszone przez pozwanego, a w szczególności stosowanie przez powoda klauzul niedozwolonych w treści umowy będącej źródłem zobowiązania.

Zgodnie z dyspozycją art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki, jest przeniesienie przez pożyczkodawcę jej przedmiotu na własność pożyczkobiorcy. Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób. W wypadku pieniędzy wchodzi w grę wydanie gotówki, przelew bankowy, otwarcie kredytu na rachunku bankowym itp. Umowa pożyczki jest umową dwustronnie zobowiązującą, co oznacza, że obowiązki pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, zaś zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Rozstrzygając w kontekście powyższego kwestię sporną jaką był sam fakt łączącego strony stosunku zobowiązaniowego Sąd uznał, że nie ma żadnych podstaw prawnych uzasadniających tezę, że umowa pożyczki, na którą powołuje się strona powodowa nie została z pozwanym zawarta. Powód przedstawił na tę okoliczność kopię umowy pożyczki gotówkowej z dnia 15 maja 2019 roku z własnoręcznym podpisem pozwanego (k. 8-11). Pozwany wnioskował przy tym o pożyczkę, co wynika z przedłożonego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach (k. 13). Wpłata pożyczki została dokonana w dniu 15 maja 2019 roku (k. 98). Dodatkowym dowodem przemawiającym za przyjęciem, iż pozwany zawarł umowę z powodowym bankiem jest dołączony do pisma procesowego z dnia 29 lipca 2022 roku wyciąg bankowy z rachunku prowadzonego dla pozwanego, z którego wynika, że po zawarciu umowy pożyczki jego konto bankowe było regularnie, co miesiąc, obciążane kwotą odpowiadającą wysokości wynikającej z umowy raty pożyczki (k. 99-109). Pozwany wyraził przy tym zgodę na obciążenie rachunku (k. 12). Zarzuty kuratora procesowego pozwanego nie są zasadne.

Za chybiony należy uznać także zarzut dotyczący niezachowania przez powodowy bank przewidzianego w umowie trybu wypowiedzenia przedmiotowej umowy. Roszczenie stało się wymagalne w dniu 16 grudnia 2019 roku, bowiem na dzień 15 grudnia 2019 roku przypadał termin zapłaty ostatniej raty. Nawet więc gdyby powód wadliwie dokonał wypowiedzenia umowy kredytowej, to i tak roszczenie w dniu wniesienia pozwu było wymagalne z uwagi na upływ terminu zapłaty ostatniej raty. Niewątpliwie również pozwany nie wywiązał się z zawartej umowy pożyczki, o czym świadczą wprost przedłożone przez powoda potwierdzenia jedynie kilku wpłat dokonanych przez pozwanego. Jednocześnie kurator procesowy pozwanego nie wykazał, by dokonywał spłat w jakiegokolwiek części, zwłaszcza ponad część zadłużenia, która została spłacona wedle dokumentów zaoferowanych przez stronę powodową. Sąd dał przy tym wiarę powodowi, albowiem zaoferowane przez niego potwierdzenia przelewów dotyczą niewątpliwie wpłat pozwanego z jego rachunku bankowego, z którego zgodnie z umową miał dokonywać poszczególnych wpłat tytułem rat.

Wbrew twierdzeniom kuratora procesowego pozwanego przedstawione przez powoda dowody dają wystarczającą podstawę do prawidłowego wyliczenia dochodzonego roszczenia. Zgodnie z umową pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty łącznego zobowiązania w wysokości 11.867,04 złotych, przy czym kwota kapitału pożyczki wynosiła 10.000 złotych, oprocentowanie pożyczki w całym okresie kredytowania – 367,04 złotych, prowizja za udzielenie pożyczki – 1.500 złotych. Pożyczka miała być spłacona w 7 ratach miesięcznych każdego kolejnego miesiąca po 1.695,29 złotych każda (z wyjątkiem ostatniej 1.695,30 złotych), począwszy od dnia 15 maja 2019 roku do dnia 15 grudnia 2019 roku. Z dokumentów zaoferowanych przez powoda wynika, że pozwany na poczet spłat udzielonej pożyczki spłacił kwotę 3.769,60 złotych. Do kwoty zadłużenia należy doliczyć odsetki karne w wysokości 386,56 złotych (k. 97). Do spłaty pozostała zatem kwota 8.484,00 złotych (12.253,60 złotych – 3.769,60 złotych).

Podsumowując, pozwany winien zapłacić kwotę 11.867,04 złotych powiększoną o kwotę odsetek karnych (386,56 złotych) i pomniejszoną o sumę dokonanych wpłat (3.769,60 złotych) – tj. kwotę 8.484,00 złotych.

Sąd zasądził odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 6.477,31 złotych, a nie od kwoty 7.977,31 złotych uwzględniającej prowizję w wysokości 1.500,00 złotych. Sąd miał na względzie, że całkowita kwota kredytu w rozumieniu art. 3 lit. l) i art. 10 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG nie obejmuje żadnych kwot, których przeznaczeniem jest wywiązanie się z zobowiązań podjętych w ramach odnośnej umowy o kredyt, takich jak koszty administracyjne, odsetki, opłata za udzielenie kredytu, czy wszelkie inne typy kosztów, które musi ponieść konsument (np. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. C-377/14). Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia z dnia 30 stycznia 2019 roku brak podstaw do obciążania konsumenta odsetkami od kosztów kredytu, nawet w wypadku udzielenia kredytu w celu sfinansowania tych kosztów.

W ocenie Sądu brak było podstawy faktycznej i prawnej do naliczenia odsetek od prowizji w kwocie 1.500 złotych. Istota odsetek od kapitału sprowadza się do swego rodzaju wynagrodzenia za korzystanie z kwoty będącej przedmiotem udzielonej pożyczki, a nie od kosztów jej udzielenia, w tym i prowizji. Tej treści konkluzja znajduje potwierdzenie także w treści łączącej strony umowy, skoro zgodnie z jej pkt. 14 odsetki karne są naliczane od kapitału. Kapitał pożyczki należy rozumieć jako całkowita kwota udostępniona pożyczkobiorcy, a więc już nie pozostała część prowizji w kwocie 1.500 złotych, która miała być także spłacana w ratach, analogicznie jak raty pożyczki.

Orzeczenie o kosztach w punkcie III wyroku oparto na przepisie art. 100 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. Pozwany, jako przegrywający sprawę, powinien zwrócić stronie powodowej koszty procesu, w skład których wchodzi: opłata sądowa od pozwu, opłata skarbową od pełnomocnictwa, wynagrodzenie notariusza oraz wykorzystana zaliczka tytułem wynagrodzenia kuratora procesowego (odpowiednio: 500 zł, 17 zł, 3,69 zł, 720 zł).

Mając powyższe na względzie orzeczono, jak w formule sentencji przedmiotowego wyroku.

Sędzia Grzegorz Szacoń